

A Médiatanács 757/2014. (VII. 30.) számú határozatának kivonata

A tényállás:

A Kérelmező szerint a TV2 Média Csoport Kft. (a továbbiakban: Médiaszolgáltató) megsértette az Smtv.) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség alapvető követelményeit, amikor 2014. június 10-én 18:00 órától sugárzott „Tények” című műsorszámában, a „Hamarabb lehet reklámadó” című hírblokkban nem közölte a Jobbik álláspontját, annak ellenére, hogy Novák Előd, a Jobbik alelnöke e témában a műsorszám közzétételét megelőzően közleményt jelentetett meg az MTI-n. A Kérelmező a jogsértés tényének megállapítását, illetve a Médiaszolgáltató kifogásában szereplő álláspont ismertetésére kötelezését kérte.

A Kérelmező álláspontjának alátámasztására a Médiaszolgáltatónak küldött kifogásához csatolt egy MTI tudósítást is, melynek tartalma a következő:

„Budapest, 2014. június 10., kedd (MTI) – A Jobbik ingyenes, alapszintű internet szolgáltatás bevezetésére javasolja fordítani a tervezett reklámadóból befolyó bevételeket.

Novák Előd, a párt alelnöke keddi sajtótájékoztatóján demagógnak és szakmailag indokolhatatlannak nevezte azt a kormányzati elképzelést, hogy a bevételt iskolafejlesztésre fordítsák, mondván, ez az összeg csepp a tengerben.

Ugyanakkor a várt 5-10 milliárd forintból megvalósítható lenne, hogy Magyarországon minden igénylőnek 1 gigabájtos mobilinternet-csomagot biztosítsanak térítésmentesen – tette hozzá.

Novák Előd megjegyezte, Magyarország elmarad ez ügyben az Európai Uniótól, ugyanakkor a szolgáltatásdíjak rendkívül magasak a nyugat-európai tarifákhoz képest. A Jobbik a széleskörű internet hozzáférést a kiegyensúlyozott tömegtájékoztatás miatt is fontosnak tartja – jelezte a képviselő, hozzáfűzve: az ingyenes, alanyi jogon járó szolgáltatástól a távmunka, a távoktatás fellendülését, valamint az elektronikus közigazgatás általánosabbá válását is várják.

Novák Előd elfogadhatatlannak nevezte az üzleti elit tiltakozását a reklámadó bevezetésével összefüggésben, szerinte az érintettek a >>kisemberek sanyargatása<< ellen nem emelték fel a szavukat. Visszautasította, hogy több médium is csődbe menne, indokolása szerint ugyanis a reklámadó belekalkulálható a hirdetési díjakba.

MTI, 2014. június 10. kedd 13:30”

A 2014. június 10-én 18:00 órától sugárzott „Tények” című műsorszám „Hamarabb lehet reklámadó” című összeállítás a következőket tartalmazta:

Műsorvezető: „Már holnap megszavazhatják a reklámadót. A Fidesz kivételes sürgősséget javasolt. Rogán Antal frakcióvezető szerint akár változatlan formában is elfogadhatják a törvényt. A legtöbbet a nagyobb televízióknak kellene adózniuk, így például a TV2-nek. A törvényt benyújtó L. Simon László azt mondta, a befolyt pénzből mégsem a gyerekeket, hanem a minőségi újságírást támogatnák.”

Narrátor: „Üres oldalak az újságokban és fekete képernyő a tv-kben. Így tiltakozott múlt héten a média az új adó ellen. A legtöbbet a kereskedelmi tv-knek kellene fizetniük, először augusztusban. A TV2-nek már akkor több százmillió forint lenne az adója, így viszont kevesebb jutna műsorgyártásra, sorozatok, magazinok és showműsorok készítésére.”

Rogán Antal frakcióvezető (Fidesz): „Azokat a vállalkozásokat sújtja a legjobban a reklámadó, akik a legnagyobb reklámbevételt érték el.”

Narrátor: „A Fidesz frakcióülése után Rogán Antal azt mondta, ha kell, változtatás nélkül elfogadják a reklámadót.”

Rogán Antal frakcióvezető: „Szerintem a reklámadónak és az újságírási tartalmi vonatkozásainak egymáshoz semmi köze sincsen. Nem szól bele a reklámadó egyetlen egy újság, televízió belső életébe és értelemszerűen abba sem, hogy a hírműsorokban mit csinálnak és azt milyen formában teszik meg. Tehát ennek a média szabadságához semmi köze sincsen.”

Narrátor: „De Rogán Antal szerint minden ősszel, ahogy minden adótörvényt, a reklámadót is felülvizsgálják majd. Az Együtt-PM szerint a reklámadót szakmailag semmi sem indokolja.”

Karácsony Gergely (elnök, Együtt-PM): „Ma a reklámpiac egy veszteséges piac. Külön adót bevezetni egy olyan piacon, ahol alapvetően nincs nyereség, azt nyilván nem lehet közgazdasági okokkal magyarázni.”

Narrátor: „A reklámadóból 9-10 milliárd forintra számít a Kormány. Lázár János a múlt héten azt mondta, a pénzt gyerekek kapják majd.”

L. Simon László országgyűlési képviselő (Fidesz): „Javaslatot fogok tenni a Kormánynak, azt javasolva, hogy az ilyen módon befolyó bevételek egy részét fordítsuk a magyar újságírás minőségének a javítására.”

Narrátor: „Ezt viszont L. Simon László mondta ma, aki a hírek szerint Lázár János államtitkára lesz a miniszterelnökségen.”

L. Simon László (Fidesz): „Lázár János államtitkár úr, most már miniszter úr, mondott egy véleményt, hogy mire kell fordítani ezeket a forrásokat, nekem volt egy véleményem, hogy mire kell fordítani ezeket a forrásokat, ezt egyeztetni fogjuk.”

Narrátor: „Azt, hogy végül mire fordítják a pénzt, a Kormány dönti majd el.”

Riporter: „A Fidesz javaslatára a Parlament kivételes sürgősséggel tárgyalja a reklámadót. Ez azt jelenti, hogy ma vitáznak róla, holnap pedig – úgy tudjuk – akár el is fogadhatják a képviselők az új törvényt. A Tényeket Vasas Katalin tudósította.”

A Médiatanács döntése:

A Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató azzal, hogy a Jobbik reklámadóból származó adóbevétel lehetséges felhasználásának módját illetően kifejtett álláspontjáról híradásában nem számolt be, megsértette az Smtv. 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, azaz a kérelem alapos.

A Médiatanács döntésének indokai:

A kérelemmel érintett műsorszegmens a reklámadó sürgős megszavazásával, a bevezetés esetén keletkező adóbevétel lehetséges felhasználásával, valamint azzal foglalkozott, hogy mindez azokat a vállalkozásokat sújtja leginkább, amelyeknek a legnagyobb reklámbevételük van. Ez alapján nyilvánvalóan megállapítható, hogy az egy közérdeklődésre számot tartó, a demokratikus nyilvánosság megteremtését elősegítő tájékoztatásnak minősült (hiszen új adónem bevezetésével kapcsolatos témára vonatkozott). Tekintettel arra, hogy a vizsgált tartalommal kapcsolatban a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége fennáll, az Smtv. és az Mttv. vonatkozó szabályai alapján a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálata során a Médiatanács a hiányolt vélemény tekintetében az egyedi ügy tényállási elemei alapján elsődlegesen az alábbi szempontokat vizsgálta:

- a hiányolt vélemény releváns-e a közzétett tájékoztatás vonatkozásában,
- a hiányolt vélemény érdemben eltér-e a közzétett álláspontokhoz képest, és
- a hiányolt vélemény megfelelő időben elérhető volt-e a médiaszolgáltató számára.

Az érintett híradás a reklámadó bevezetése, megszavazása mellett a befolyó adóbevételek felhasználására vonatkozó kormánypárti javaslatokkal foglalkozott, és a reklámadó létjogosultságának kérdéskörével összefüggésben megjelenítette a Fidesz, valamint az ellenzék részéről az Együtt-PM álláspontját.

A Jobbik által kiadott sajtóközlemény szerint demagóg és szakmailag indokolhatatlan, hogy a Kormány iskolafejlesztésre tervezi fordítani az adóbevételt, mivel a tervezett összegből ez nem valósítható meg, ugyanakkor elegendő lenne valamennyi igénylő számára az ingyenes, alapszintű internet-hozzáférés magyarországi bevezetéséhez, amely hozzájárulna a kiegyensúlyozott tömegtájékoztatáshoz, a távmunka, a távoktatás fellendüléséhez, az elektronikus közigazgatás általánosabbá válásához.

A Jobbik kifejtette továbbá, hogy elfogadhatatlannak tartja az üzleti elit reklámadóval szembeni tiltakozását, ugyanis a reklámadó hirdetési díjakba történő kalkulálása esetén, amellyel elkerülhető a médiumok által emlegetett csőd.

A fentiek alapján a Médiatanács megállapította, hogy a Jobbik véleménye, mind a reklámadó bevezetésének, létjogosultságának kérdéskörét illetően - miszerint elfogadhatatlan a szakma reklámadóval szembeni tiltakozása, ugyanis a reklámadó hirdetési díjakba történő bekalkulálása esetén „nem megy csődbe a szakma” - mind a keletkező adóbevétel lehetséges felhasználási körét illetően, relevánsnak minősül, hiszen a híradásban elhangzott témához szervesen kapcsolódott.

A Médiatanács megállapította azt is, hogy a Médiaszolgáltatónak a Jobbik által megjeleníteni kívánt, a Kérelmező által csatolt vélemény egyes elemét ismertetnie kellett volna, ennek hiányában a tájékoztatás kiegyensúlyozatlanná vált. A vizsgált összeállítás a Jobbik álláspontjának bemutatása nélkül nem felelt meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének, tekintettel arra, hogy véleménye a reklámadó bevezetése esetén keletkező adóbevétel felhasználását illetően (alanyi jogon járó, széleskörű internet-hozzáférés térítésmentes biztosítása) markánsan különbözött a megjelenített Fidesz-javaslatoktól (gyermekek támogatása, illetve a magyar újságírás minőségének javítása érdekében történő felhasználás). A Jobbik által vázolt elképzelés szerint ugyanis – amellett, hogy a műsorban is megemlített, az iskolafejlesztésre vonatkozó Fidesz-javaslatot demagógnak és szakmailag indokolhatatlannak tartotta – a széleskörű internet-hozzáférés nem csak a kiegyensúlyozott tömegtájékoztatás megteremtése miatt kiemelkedően fontos, de egyúttal a távmunka, a távoktatás fellendülése, valamint az elektronikus közigazgatás általánosabbá válásához is hozzájárul.

A Médiatanács megjegyezte ugyanakkor, hogy a Médiaszolgáltatónak a Jobbik nyilatkozatából az adóbevétel felhasználásával foglalkozó részén túl a nyilatkozat további részeit nem kellett megjelenítenie, hiszen azok – amely szerint elfogadhatatlan a szakma reklámadóval szembeni tiltakozása, ugyanis a reklámadó hirdetési díjakba történő bekalkulálása esetén nem megy csődbe a szakma – gyakorlatilag megegyeztek a Fidesz álláspontjával.

A műsorszám kezdési időpontja 18:00 óra volt, míg a Kérelmező véleménye aznap 13 óra 30 perckor került nyilvánosságra az MTI-n keresztül. A Médiatanács ennek alapján megállapította, hogy a Médiaszolgáltató számára a kifogással érintett műsorszám szerkesztésekor már ismert lehetett a Kérelmező által hiányolt vélemény, illetve megfelelő idő állt rendelkezésére ahhoz, hogy azt a vizsgált műsorszámba szerkessze.